

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 254/2021-41

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetihó (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ACHEMA a. s.**, Pavlovce nad Uhom 984, IČO 36 240 834, zastúpenej advokátskou kanceláriou In Medias Res s. r. o., Sladovnícka 13, Trnava, IČO 36 863 351, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Miloslav Kukučka, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21 CoZm 4/2017-639 z 18. septembra 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Obdo 6/2020-798 z 22. júla 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 21 CoZm 4/2017-639 z 18. septembra 2018 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 21 CoZm 4/2017-639 z 18. septembra 2018 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Trnave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **450,29 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 9. októbra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľka navrhuje napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) a napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov právneho zastúpenia na účet jej právneho zástupcu.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozhodnutí a pripojeného spisu Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 15 CbZm 2/2009 vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalovanej v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 15 CbZm 2/2009, predmetom ktorého bolo zaplatenie zmenkovej sumy 79 686,28 eur s príslušenstvom a odmeny 265,62 eur zo zmenky žalobkyni [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“ alebo „zúčastnená osoba“). Okresný súd rozsudkom č. k. 15 CbZm 2/2009-555 z 29. marca 2017 rozhodol, že zmenkový platobný rozkaz okresného súdu č. k. 9 Zm 13/2018-22 z 9. februára 2009 sa ponecháva v platnosti a žalobkyni sa priznáva nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Na základe odvolania podaného sťažovateľkou rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zmenkový platobný rozkaz okresného súdu č. k. 9 Zm 13/2008-22 z 9. februára 2009 sa ponecháva v platnosti a žalobkyni súd priznáva voči sťažovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

5. V nadväznosti na námietky uplatnené v ústavnej sťažnosti je možné odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu v relevantnej časti zhrnúť takto:

6. V lehote troch dní pred dňom verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu bolo súdu do podateľne osobne doručené podanie z 8. septembra 2018, ktorým žalobkyňa súdu oznámila, že návrh na zaplatenie zmenkovej sumy berie v celom rozsahu späť a ku ktorému bol pripojený i súhlas sťažovateľky so späťvzatím žaloby spolu s vyhlásením, že si sťažovateľka náhradu trov konania neuplatňuje. Deň pred pojednávaním bolo do spisu doručené ako osobne podané podanie žalobkyne, ktorá podanie o späťvzatie žaloby označila za podvod, uviedla, že nikdy takýto úkon nevykonala a podáva trestné oznámenie vo veci spáchania trestného činu. Žalobkyňa zároveň žiadala, aby odvolací súd na tento úkon neprihliadal.

7. Odvolací súd vzhľadom na uvedené vzal do úvahy, že úkon, označený ako späťvzatie žaloby, je podaním, ktoré nie je originálnym vyhotovením, ale je len fotokópiou listiny notársky osvedčenou notárkou Mgr. Evou Holčíkovou 11. septembra 2018. Odvolaciemu súdu predložená kópia späťvzatia návrhu je síce podpísaná menom žalobkyne, ktorá však pravosť a existenciu takejto listiny v originálnom vyhotovení poprela. K uvedenému odvolací súd vzal do úvahy, že späťvzatie žaloby je procesný úkon strany sporu adresovaný súdu, a hoci procesný predpis formu a obsahové náležitosti takéhoto podania neurčuje, je potrebné aplikovať všeobecné ustanovenia o náležitostiach podaní podľa § 127 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého musí byť podanie opatrené vlastnoručným podpisom podávateľa alebo podpísané iným zákonným spôsobom. Keďže predmetné podanie, ktoré bolo len osvedčenou fotokópiou listiny, a nie jej originálnym vyhotovením, neobsahovalo riadny podpis podávajúcej strany sporu, krajský súd ho považoval za neúplné a vadné podanie, ktorého vadu je potrebné podľa § 129 CSP odstrániť.

8. Keďže však bolo odvolaciemu súdu doručené i podanie žalobkyne, ktorá úkon späťvzatia žaloby poprela a označila ho za podvod, žalobkyňu už na odstránenie vady podania v časti podpisu osobitne nevyzýval a predmetný úkon vyhodnotil ako úkon pochybný v súvislosti s nedostatkom individualizácie osoby s prejavenu vôľou a vzal do úvahy, že ide len o podanie, ktoré je len úradne overenou kópiou listiny, ktorou sa preukazuje, že sa zhoduje s notárovi predloženou listinou. Ide teda o listinu vidimovanú [§ 57 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Notársky poriadok“)], čo ale neznamená, že notárovi predložená listina bola žalobkyňou vlastnoručne podpísaná. Na základe týchto skutočností odvolací súd na takéto podanie neprihliadal a na podporu tohto stanoviska poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 26 Cdo 3595/2011, ktoré sa rovnakou situáciou zaoberá.

9. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že jej dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia (vzhľadom na v ústavnej sťažnosti uplatnené námietky sťažovateľky) najvyšší súd uviedol, že podľa jeho názoru odvolací súd neporušil žiadne procesné práva sťažovateľky ako sporovej strany, ktorá, na rozdiel od žalobkyne, nemá tzv. dispozičné oprávnenie disponovať žalobou, ktoré zahŕňa aj právo vziať podanú žalobu späť (či už úplne alebo len v určitej časti), a tým dosiahnuť zastavenie konania (úplné alebo čiastočné). Najvyšší súd ďalej uviedol, že sťažovateľke nič nebránilo v tom, aby sa domáhala zastavenia konania (ak sa domnievala, že na to existuje zákonný dôvod), avšak súd nebol povinný jej návrhu vyhovieť a ani o ňom vydávať osobitné rozhodnutie (o nezastavení konania). Postačuje, ak sa ňou tvrdenými dôvodmi na zastavenie konania vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej. V predmetnom spore odvolací súd svoj procesný postup riadne odôvodnil v bodoch 36 až 38 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Vyjadril sa aj k tomu, prečo nepovažoval za potrebné žalobkyňu vyzývať na doplnenie „späťvzatia žaloby“ o chýbajúcu náležitosť v podobe „riadneho podpisu podávajúcej strany sporu“. Pokiaľ sťažovateľka spochybňuje správnosť záverov odvolacieho súdu, v skutočnosti namieta nesprávnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci odvolacím súdom, nesprávnosť ktorá však nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

10. Proti napadnutému rozsudku a napadnutému uzneseniu všeobecných súdov označených v záhlaví tohto uznesenia podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Krajský súd a najvyšší súd postupovali v rozpore so zákonom, keď rozhodovali v predmetnom konaní napriek naplneniu všetkých zákonných predpokladov pre zrušenie zmenkového platobného rozkazu a zastavenie konania z titulu zákonného späťvzatia žaloby v celom rozsahu. Ich konanie je tak objektívne prejavom arbitrárnosti, ktorá spočíva v absencii riadneho odôvodnenia svojich právnych názorov, čím došlo k vydaniu neutržateľných rozhodnutí, na vydanie ktorých nemali krajský súd ani najvyšší súd zákonné oprávnenie. Postup krajského súdu a najvyššieho súdu je v rozpore s čl. 2 ods. 2 ústavy.

b) Odôvodnenie napadnutých rozhodnutí je výsledkom svojvôle konajúcich súdov, je nezrozumiteľné a nedostatočné, neobsahuje všetky podstatné skutočnosti, umožňujúce sťažovateľke presvedčiť sa o správnosti týchto rozhodnutí.

c) Krajský súd napriek ustálenej rozhodovacej praxi súdov (sťažovateľka poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu č. k. 6 Sžo 372/2009 z 20. augusta 2010) prekvapivo posúdil späťvzatie žaloby z 8. septembra 2018 doručené súdu 14. septembra 2018 za nedôveryhodné podanie a, naopak, podanie zo 17. septembra 2018 za dostatočne dôveryhodné, pričom týmto svojím postupom ustálil aktuálny protiprávny stav, ktorý je v rozpore s § 145 ods. 1 CSP a v zrejmom rozpore s reálnym skutkovým a právnym stavom veci.

d) Úvaha krajského súdu, podľa ktorej *„úkon označený ako späťvzatie žaloby je podaním, ktoré nie je originálnym vyhotovením, ale je len fotokópiou listiny notársky osvedčenou“*, v spojitosti s tvrdením súdu, že *«hoci procesný predpis formu a obsahové náležitosti takéhoto podania (späťvzatia žaloby) neurčuje, je potrebné aplikovať všeobecné ustanovenia o náležitostiach podaní podľa ust. § 127 C.s.p., podľa ktorého musí byť podanie opatrené „vlastnoručným“ podpisom podávateľa alebo iným zákonným spôsobom»*, je podľa sťažovateľky zavádzajúca a možno ju vyhodnotiť ako výrazné prekročenie voľnej úvahy súdu, resp. zásady voľného hodnotenia dôkazov zo strany súdu, pretože § 127 CSP ani iný právny predpis nestanovuje povinnosť predkladania originálneho vyhotovenia listiny, v danom prípade „vlastnoručného“ podpisu podávateľa vo forme jeho originálu. Tým sa analogicky nevylučuje možnosť riadneho listinného podania s vlastnoručným podpisom podávateľa, ktorý je úradne osvedčeným podpisom zákonným spôsobom a ktorý podávateľ uznal na dotknutej listine za svoj vlastný. Individualizácia subjektu žalobcu na predloženej späťvzati žaloby z 8. septembra 2018 (podpis, jeho uznanie za vlastný a osobné údaje notársky osvedčené) v spojitosti s jednoznačným a zrozumiteľným prejavom vôle obsiahnutým v znení tohto podania svedčí nepochybne v prospech platnosti a účinnosti takéhoto právneho úkonu.

e) Rovnako tak záver krajského súdu, podľa ktorého v prípade späťvzatia žaloby *„ide len o podanie, ktoré je len úradne overenou kópiou listiny, ktorou sa preukazuje, že sa zhoduje s notárovi predloženou listinou (ide teda o listinu vidimovanú), čo ale neznamená, že notárovi predložená listina bola žalobcom vlastnoručne podpísaná, na základe ktorých skutočností na takéto podanie neprihliadal“*, neobstojí v kontexte reálne preukázaného skutkového stavu veci, keď z osvedčovacej doložky nepochybne vyplýva tá skutočnosť, že ide o listinu, ktorá súhlasí s predloženým originálom, ide o podpis úplný a pravý, ktorý dotknutý subjekt (žalobca) uznal za svoj vlastný. Sťažovateľka v tejto súvislosti poukázala na § 58 Notárskeho poriadku a zdôraznila, že späťvzatie žaloby bolo predložené v súlade s týmto ustanovením ako listina legalizovaná.

f) Podľa mienky sťažovateľky krajský súd svojím procesným postupom porušil zákon a porušil právo na spravodlivý proces a z jeho strany došlo v otázke vydaného rozsudku k zásadnému omylu súdu pri interpretácii a aplikácii práva na preukázateľne zistený skutkový stav.

g) Najvyšší súd nechal toto porušenie zákona zo strany krajského súdu a jeho zásah do ústavných práv sťažovateľky bez povšimnutia a s argumentáciou sťažovateľky sa nijakým spôsobom nevysporiadal, čím zaťažil svoje rozhodnutie vadou arbitrárnosti, a tak porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a jej právo na spravodlivý súdny proces.

III.

Vyjadrenie krajského súdu a najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

11. Krajský súd vo svojom vyjadrení z 2. júna 2021 uviedol, že späťvzatie žaloby, na ktoré krajský súd neprihliadal, bolo vykonané mimoriadne neštandardným spôsobom (predložením fotokópie späťvzatia žaloby), s ktorým sa tunajší súd vo svojej praxi nestretol a ktorého posudzovanie procesný predpis výslovne nerieši. Pochybnosti, ktoré v tejto súvislosti vyvolalo následné podanie žalobkyne, obsahujúce jej vyhlásenie, že predložené späťvzatie žaloby je podvrhom, plne odôvodňovali úvahy súdu o nedostatkoch podania, ktoré už vzhľadom na vyhlásenie žalobkyne nebolo dôvodné ďalej odstraňovať. Krajský súd zároveň poukázal na ďalšie okolnosti veci, ako napr. skutočnosť, že k späťvzatiu žaloby došlo po 10 rokoch trvania konania po tom, čo žalobkyňa bola v konaní na súde prvej inštancie úspešná a k odvolaniu sťažovateľky už podala dve nesúhlasné písomné vyjadrenia. Vo vzťahu k predloženému späťvzatiu žaloby krajský súd ďalej poukázal na zrozumiteľné odôvodnenie svojho postupu v bodoch 36 až 38 odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorého dostatočnosť potvrdil aj dovolací súd v bode 36 napadnutého uznesenia. Krajský súd sťažovateľke vytkol, že pokiaľ označila postup krajského súdu za odporujúci zákonnej úprave a rozhodovacej praxi súdov, opomenula uviesť, ktorú konkrétnu právnu úpravu akého právneho inštitútu mala na mysli, a tiež to, že neuviedla žiadne rozhodnutie súdu riešiace obdobnú procesnú situáciu, teda späťvzatie žaloby predložením overenej kópie späťvzatia a popretie vykonania takéhoto úkonu žalobcom, pričom takýmto rozhodnutím nie je uznesenie najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 6 Sžo 372/2009, z ktorého sťažovateľka citovala právny názor zaoberajúci sa možnosťou späťvzatia žaloby. Obdobne, ani pokiaľ ide o námietku použitia nesprávneho právneho predpisu a nesprávnu interpretáciu právneho predpisu súdom, sťažovateľka neuviedla, ktorého konkrétneho právneho predpisu sa táto námietka týka. Keďže krajský súd sa s otázkou účinného späťvzatia žaloby v odôvodnení svojho rozhodnutia vyrovnal jasne a zrozumiteľne, logicky a v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi pre podanie účastníka z § 127 CSP, nepovažuje podanú ústavnú sťažnosť v časti týkajúcej sa jeho rozhodnutia za dôvodnú.

III.2. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

12. Najvyšší súd sa k ústavnej sťažnosti vyjadril prostredníctvom sudkyne spravodajkyne vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Obdo 6/2020, ktorá k veci uviedla, že sťažovateľka v dovolaní namietaný nesprávny procesný postup odvolacieho súdu dávala výslovne do súvislosti s tzv. vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá je aj dovolacím dôvodom podľa § 431 CSP. Dovolací senát 1 O (súc viazaný taktó vymedzeným dovolacím dôvodom podľa § 440 CSP) sa jej námietkami preto zaoberal výlučne z toho hľadiska, teda či „nezastavením konania“ o žalobe žalobkyne, ktorá jediná ako *dominus litis* disponuje žalobou, mohla byť sťažovateľka, vystupujúca v procesnom postavení žalovanej, vylúčená z realizácie nejakých (jej prináležiacich) procesných práv sporovej strany. Dospel pritom k záveru, že odvolací súd neporušil žiadne procesné práva sťažovateľky ako sporovej strany, ktorá (na rozdiel od žalobkyne) nedisponuje žalobou a jej predmetom, a svoj procesný postup v danej veci aj riadne odôvodnil v bodoch 36 až 38 odôvodnenia napadnutého rozsudku vrátane odôvodnenia, prečo nepovažoval za potrebné vyzývať

žalobkyňu (ktorá poprela, že by v predmetnom spore vzala žalobu späť) na doplnenie podpisu na „späťvzatí žaloby“. Prípadné porušenie procesných práv žalobkyne ako sporovej strany, ktorá dovolanie nepodala, dovolací súd nebol oprávnený skúmať. Dovolací súd tiež nebol oprávnený skúmať závery odvolacieho súdu z hľadiska ich vecnej správnosti, lebo dovolanie sťažovateľky, tak ako bolo koncipované, mu k tomu neposkytovalo dostatočný podklad. Závery dovolacieho senátu I O vyjadrené v bode 36 odôvodnenia napadnutého uznesenia považuje za dostatočne jasné a zrozumiteľné.

III.3. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

13. Zúčastnená osoba, ktorou je žalobkyňa, uviedla, že sťažovateľka sa síce formálne dovoľáva ústavnoprávnymi princípmi, v skutočnosti ale namieta nesprávnosť napadnutých rozhodnutí, čím vytvára predstavu, že ústavná sťažnosť je bežným opravným prostriedkom v rámci všeobecného súdnictva a ústavný súd je ďalšou prieskumnou inštanciou. Ústavnému súdu neprináleží meniť síce možno z pohľadu sťažovateľky stručné, ale napriek tomu z ústavnoprávneho hľadiska akceptovateľné a dostatočne odôvodnené rozhodnutie krajského súdu a najvyššieho súdu, ktoré je výrazom ich nezávislého rozhodovania. V tejto spojitosti poukázala na princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu a s ním súvisiaci princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci iných orgánov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy preskúmané. Žalobkyňa ďalej uviedla, že sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti de facto napáda spôsob, akým konajúce súdy (najmä krajský súd) vyhodnotili obsah podania, späťvzatia žaloby. V tejto súvislosti, odkazujúc na rozhodovaciu prax ústavného súdu, zdôraznila, že úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“, pretože ústavný súd nie je ani opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, mohol by nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol celkom zjavne svojvoľný, prípadne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný, o takýto prípad však v prípade sťažovateľky nejde.

14. Späťvzatie žaloby bolo krajskému súdu predložené v notársky osvedčenej vidimovanej kópii. V dôsledku predloženia tohto dokumentu sťažovateľka neopodstatnene spochybňuje kompetenciu všeobecných súdov vydať meritórne rozhodnutie. Zúčastnená osoba poukázala na skutočnosť, že aj v konaní pred súdom prvej inštalácie sťažovateľka predložila v procesnom postavení žalovanej dôkazy, ktoré vykazovali zjavné znaky falšovania, resp. ich dodatočného pozmeňovania. Podľa obdobného „scenáru“ ako pri späťvzatí žaloby sťažovateľka predložila súdu ako dôkaz notársky osvedčené (vidimované) doručky, ktorých vierohodnosť vyvrátila priamo Slovenská pošta a. s. (bod 36 rozsudku okresného súdu č. k. 15 CbZm 2/2009-555 z 29. marca 2017). Týmto podstatnými rozpormi sa okresný súd vo svojom rozhodnutí podrobne zaoberal a argumentáciu žalobkyne, podporenú vyjadrením Poštového regulačného úradu Žilina, považoval za relevantnú. V predmetnom rozsudku okresný súd zdôraznil a logicky zdôvodnil, že pri znaleckom dokazovaní je nutné znalcomi predložiť na porovnanie originál písomnosti, ktorým sťažovateľka nedisponuje, a pre znalecké dokazovanie sú akékoľvek, čo aj notárom overené kópie písomnosti bezvýznamné. V súvislosti s týmto rozsudkom zúčastnená osoba zároveň poukázala na jeho bod 66, v ktorom

okresný súd poukázal na zásadu koncentrácie konania o zmenkovom platobnom rozkaze a na oneskorené podanie námietok zo strany sťažovateľky, čo má význam v kontexte absencie akéhokoľvek záujmu zúčastnenej osoby na späťvzátí žaloby. Zdôraznila, že nemala žiaden dôvod pristúpiť k späťvzatiu podanej žaloby.

15. Zúčastnená osoba poukázala na odôvodnenia napadnutých rozhodnutí, v ktorých krajský súd a najvyšší súd zrozumiteľným, logickým a zákonným spôsobom vysvetlili, prečo na späťvzatie žaloby neprihliadali. Rozhodnutia všeobecných súdov neboli ani prekvapivé a nie je pravdou ani tvrdenie sťažovateľky, že sa najvyšší súd nijako nevysporiadal s jej argumentáciou. Sťažovateľka sa podanou ústavnou sťažnosťou fakticky domáha toho, aby súdy posudzovali tak významný úkon ako späťvzatie žaloby striktne formalisticky, v rozpore s výslovnou vôľou žalobkyne, a to výlučne z toho dôvodu, že predložená fotokópia podania bola vidimovaná notárom, ignorujúc ostatné zásadné skutočnosti, ktoré vierohodnosť tejto listiny vyvracajú. Zúčastnená osoba zdôraznila, že v konaní pred všeobecnými súdmi nielenže bezodkladne rozporovala autentickosť podania – späťvzatie žaloby, ale tiež podala dve trestné oznámenia, ktoré sa týkali okolností podania späťvzatie žaloby a okolností spísania notárskej zápisnice o právnom úkone č. N 304/2018, Nz 29369/2018, NCRIs 29928/2018 spísanej notárkou Mgr. Evou Holčíkovou 11. septembra 2018, pričom vyšetrovanie vo veci naďalej prebieha. V ďalšom obsahu svojho vyjadrenia zúčastnená osoba predostrela podrobné dôvody nezákonnosti predmetnej notárskej zápisnice, ktorej obsah má potvrdzovať pochybnosti o vierohodnosti späťvzatie žaloby a jeho špekulatívny, resp. podvodný charakter. Podvodným spísaním notárskej zápisnice a späťvzatím žaloby malo byť žalobkyni znemožnené uplatniť si voči sťažovateľke peňažné nároky, ktoré jej boli priznané zmenkovým platobným rozkazom okresného súdu č. k. 9 Zm 13/2008-22 z 9. februára 2009. V bode 1.2 notárskej zápisnice je uvedené, že späťvzatie žaloby bolo v overenej fotokópii odovzdané [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] pre účel jeho doručenia do podateľne krajského súdu. Zúčastnená osoba kladie otázku, z akého dôvodu malo byť na súd doložené späťvzatie žaloby iba vo vidimovanej fotokópii, a nie v jej originálnom znení. Podľa jej mienky, sťažovateľka si bola vedomá toho, že v prípade predloženia vidimovanej fotokópie listiny nebude možné bez predloženia originálu dokumentu ani znaleckým skúmaním určiť, či sa na predmetnom podaní nachádza vlastnoručný podpis žalobkyne. Sťažovateľka poznala dôvody, pre ktoré súd na späťvzatie žaloby neprihliadal, napriek tomu nebola schopná predložiť nielen originál späťvzatie žaloby, ale ani žiadny iný dôkaz, ktorý by vierohodne preukazoval uzavretie mimosúdnej dohody, či aspoň rokovania o nej a dohodnuté podmienky. Takýmto dôkazom nie je ani predmetná notárska zápisnica, ktorej obsah je len vágny, neurčitý a zjavne nezákonný.

16. Účinky späťvzatie žaloby nastat' nemohli, pretože s jeho obsahom žalobkyňa nikdy neprejavila súhlas a nikdy k nemu nepripojila svoj vlastnoručný podpis. Konkrétne okolnosti vypracovania a predloženia tohto dokumentu sú predmetom trestného stíhania.

17. Žalobkyňa vyjadrila presvedčenie, že všeobecné súdy napadnutými rozhodnutiami a ich odôvodnením v plnej miere realizovali právo sťažovateľky na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie. Závery všeobecných súdov nie sú ani svojvoľné, ani arbitrárne, ale sú správnym a logickým výsledkom dovtedajšieho priebehu konania. Všeobecné súdy preto v danej veci príslušné právne normy vykladali a aplikovali ústavne konformným spôsobom. Podľa jej názoru je vylúčené, aby všeobecné súdy čo i len teoreticky zasiahli do práva sťažovateľky na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie. V situácii, keď sú okolnosti predloženia a vypracovania späťvzatie

žaloby natoľko pochybné, že odôvodňujú začatie trestného stíhania, by práve zastavenie konania predstavovalo bezprecedentný zásah do práva žalobkyne na spravodlivé súdne konanie a súdnu ochranu. Z uvedených dôvodov navrhuje ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

III.3. Replika sťažovateľky:

18. Sťažovateľka vo svojej replike uviedla:

a) Právny názor krajského súdu, podľa ktorého predmetné podanie, ktoré bolo len osvedčenou fotokópiou listiny, a nie jej originálnym vyhotovením, tak neobsahovalo riadny podpis podávajúcej strany sporu, a preto je podaním neúplným (vadným), v kontexte príslušnej zákonnej právnej úpravy neobstojí a nemá v ňom súdom deklarovanú oporu, pretože samotný krajský súd v napadnutom rozsudku zdôraznil, že v zmysle § 127 CSP musí byť podanie opatrené vlastnoručným podpisom podávateľa alebo podpísané iným zákonným spôsobom. Krajský súd tak dospel k predčasnému a nesprávnemu záveru. V zmysle uvedeného je opodstatnené konštatovať, že overená kópia listiny vytvorená notárom z originálu predloženej listiny osobou na nej podpísanou, ktorý predložila podpísaná osoba notárovi a uznala na nej svoj podpis za vlastný (pravý), nemôže byť v rozpore s § 127 CSP.

b) Do dnešného dňa nebolo podanie – späťvzatie žaloby a ani notárska zápisnica, určené či už v civilnom konaní, resp. v trestnom konaní, za neplatné (neúčinné) právne úkony. Rovnako tak sťažovateľka nemá vedomosť o tom, že by bol podpis zúčastnenej osoby na spomínaných listinách nejakým verifikovaným dôkazom či rozhodnutím príslušného orgánu označený a určený za nepravý.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

19. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, so stanoviskami účastníkov konania a predloženým spisom dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

20. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý napriek späťvzatiu žaloby zo strany žalobkyne na toto podanie neprihliadol a pokračoval v konaní a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorý odmietol dovolanie sťažovateľky.

21. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

22. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise

Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

23. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy) (napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01).

24. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre pravidelne pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

25. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

26. O zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením veci možno hovoriť spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera jej účel a význam, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (m. m. III. ÚS 502/2011, III. ÚS 104/2013). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

27. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

28. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe

týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

29. Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodiť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci. Z týchto hľadísk preto posudzoval ústavný súd aj sťažovateľkou napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov.

IV.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

30. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka napadnutému rozsudku krajského súdu vytýka neodôvodnenosť a arbitrárnosť a to, že krajský súd ústavne nesúladným výkladom a aplikáciou § 127 ods. 1 CSP nepriznal účinky späťvzatia žaloby, čím zasiahol do sťažovateľkou označených práv.

31. Krajský súd odôvodnil napadnutý rozsudok v relevantnej časti tak, že vzal do úvahy, že úkon, označený ako späťvzatie žaloby, je podaním, ktoré nie je originálnym vyhotovením, ale je len fotokópiou listiny notársky osvedčenou notárkou Mgr. Evou Holčíkovou 11. septembra 2018. Odvolaciemu sudu predložená kópia späťvzatia návrhu je síce podpísaná menom žalobkyne, ktorá však pravosť a existenciu takejto listiny v originálnom vyhotovení poprela. Pre účel posúdenia splnenia náležitostí tohto podania krajský súd aplikoval § 127 CSP, ktorý upravuje všeobecné náležitosti podania a podľa ktorého musí byť podanie opatrené vlastnoručným podpisom podávateľa alebo podpísané iným zákonným spôsobom. Keďže predmetné podanie, ktoré bolo len osvedčenou fotokópiou listiny, a nie jej originálnym vyhotovením, tak neobsahovalo riadny podpis podávajúcej strany sporu, krajský súd ho posúdil ako podanie neúplné, vadné, ktorého vadu je potrebné podľa § 129 CSP odstrániť. Keďže však odvolaciemu súdu bolo doručené i podanie žalobkyne, ktorá úkon späťvzatia žaloby poprela a označila ho za podvod, žalobkyňu už na odstránenie vady podania v časti podpisu osobitne nevyzýval a predmetný úkon vyhodnotil ako úkon pochybný v súvislosti s nedostatkom individualizácie osoby s prejavenu vôľou a vzal do úvahy, že ide len o podanie, ktoré je len úradne overenou kópiou listiny, ktorou sa preukazuje, že sa zhoduje s notárovi predloženou listinou. Ide teda o listinu vidimovanú (§ 57 Notárskeho poriadku), čo ale neznamená, že notárovi predložená listina bola žalobkyňou vlastnoručne podpísaná, na základe ktorých skutočností odvolací súd na takéto podanie neprihliadal a na podporu tohto stanoviska odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 26Cdo 3595/2011, ktoré sa rovnakou situáciou zaoberá.

32. V záujme posúdenia námietok sťažovateľky si ústavný súd vyžiadal spis okresného súdu sp. zn. 15 CbZm 2/2009, z ktorého zistil, že 14. septembra 2018 bolo krajskému súdu doručené podanie z 8. septembra 2018 označené ako „*Späťvzatie žaloby/návrhu na zaplatenie zmenkovej sumy 79.686,28 EUR (2.400.629 Sk) s prísl. zo dňa 11.11.2008*“, ktorým žalobkyňa súdu oznamuje späťvzatie žaloby v celom rozsahu a navrhuje zastaviť konanie. Na zadnej strane predmetného podania sa nachádza osvedčovacia doložka z 11. septembra 2018, ktorou notárka Mgr. Eva

Holčíková vykonala osvedčenie pravosti podpisu žalobkyne (legalizácia podľa § 58 Notárskeho poriadku) a podľa ktorej žalobkyňa podpis na listine uznala za svoj vlastný. Predmetné podanie bolo vyhotovené vo forme notársky osvedčenej fotokópie listiny, o čom svedčí osvedčovacia doložka totožnej notárky vo forme osvedčovacej pečiatky s dátumom 11. septembra 2018 nachádzajúca sa v spodnej časti listiny, v ktorej notárka osvedčuje (vidimácia podľa § 57 Notárskeho poriadku) „že táto fotokópia listiny skladajúca sa z 2 strán, 2 listov doslovne súhlasí s predloženým originálom skladajúcim sa z 2 strán, 2 listov. Ide o odpis úplný...“.

33. Podľa § 127 ods. 1 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

Podľa § 129 ods. 1 CSP ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

Podľa § 57 ods. 1 Notárskeho poriadku notár osvedčí správnosť odpisu listiny, ak môže spoľahlivo posúdiť obsah listiny v jazyku, v ktorom je vyhotovená. Ak notár neovláda tento jazyk, vyzve žiadateľa o zabezpečenie prekladu do štátneho jazyka vyhotoveného prekladateľom. Preklad listiny sa pevne pripojí k listine.

Podľa § 57 ods. 2 Notárskeho poriadku správnosť odpisu listiny osvedčuje notár alebo ním poverený zamestnanec notára. Osvedčenie listín, ktoré majú byť použité v cudzine, vykonáva len notár alebo kandidát. Osvedčenie správnosti odpisu listiny sa vyznačí na odpise vo forme osvedčovacej doložky, v ktorej je uvedené a) či odpis súhlasí doslovne s listinou, z ktorej bol vyhotovený, a či táto listina je originálom alebo osvedčeným odpisom, a z koľkých listov alebo hárkov sa skladá, b) počet listov alebo hárkov, ktoré odpis obsahuje, c) či ide o odpis úplný alebo čiastočný, d) údaj, či sú v predloženej listine zmeny, doplnky, vsuvky alebo škrty, ktoré by mohli oslabiť jej hodnovernosť, e) údaj, či boli na odpise vykonané opravy nezhôd s predloženou listinou, f) miesto a dátum vydania, g) podpis osvedčujúceho notára alebo ním povereného zamestnanca a odtlačok úradnej pečiatky notára.

Podľa § 58 ods. 1 Notárskeho poriadku legalizáciou notár alebo ním poverený zamestnanec osvedčuje, že osoba, ktorej podpis má byť osvedčený v jeho prítomnosti, listinu vlastnoručne podpísala alebo podpis na listine uznala pred ním za vlastný. Pre zistenie totožnosti tejto osoby platí § 48.

34. Podanie musí byť podpísané osobou, ktorá podanie urobila [§ 127 ods. 1 písm. e) CSP]. Podpis podania slúži na overenie toho, že úkon skutočne robí osoba v podaní označená. Podpisom strana potvrdzuje svoju vôľu vyjadrenú v podaní a prejavuje súhlas s obsahom podania. Všeobecne podpis na podaní ako písomnom procesnom úkone strany sleduje v podstate trojitú funkciu. Jednak funkciu označovaciu, t. j. označuje toho, kto podanie robí, jednak deklaračnú funkciu, t. j. potvrdzuje, že ten, kto príslušný právny úkon urobil, toto podanie skutočne urobiť chcel, a že ide o prejav jeho vlastnej vôle (nie nevyhnutne jeho vlastný prejav vôle), a napokon, dôkaznú funkciu, t. j. overuje totožnosť toho, kto podanie urobil. Pri podaní v listinnej podobe sa podpisom rozumie vlastnoručný podpis podávateľa na listine (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 455).

35. Ústavný súd sa z obsahu sporného podania – späťvzatia žaloby presvedčil, že podpis žalobkyne na predmetnom podaní bol notársky osvedčený (legalizovaný) a správnosť fotokópie predmetnej listiny bola osvedčená notárkou (vidimovaná). Uvedené skutočnosti tak svedčia proti záverom krajského súdu o existencii vady podania spočívajúcej v absencii podpisu osoby, ktorá podanie urobila a v potrebe takúto vadu postupom podľa § 129 CSP odstrániť.

36. Pokiaľ krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že na predložené podanie neprihliadal z dôvodu, že bolo predložené ako listina vidimovaná (§ 57 Notárskeho poriadku), čo však neznamená, že notárovi predložená listina bola žalobkyňou vlastnoručne podpísaná, opierajúc svoj právny názor o rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky vo veci sp. zn. 26Cdo 3595/2011, k tomu ústavný súd uvádza, že skutkové okolnosti oboch konaní boli odlišné, a preto názor krajského súdu prevzatý z predmetného rozhodnutia nie je v tejto veci aplikovateľný. Vo veci vedenej Najvyšším súdom Českej republiky pod sp. zn. 26Cdo 3595/2011 (rozsudok z 23. 10. 2012) bola totiž predložená vidimovaná listina bez toho, aby jej súčasťou bol vlastnoručný či zákonom ustanoveným spôsobom legalizovaný podpis podávajúcej osoby, na základe čoho súd vyhodnotil podanie za vadné, ktorého vada spočívala v absencii podpisu. V prerokovávanej veci sťažovateľky bola však skutková situácia rozdielna, keďže predložená listina – späťvzatie žaloby, bola nielen vidimovaná, ale pravosť podpisu žalobkyne na predmetnom podaní bola zároveň notársky osvedčená (k tomu pozri bod 31 tohto nálezu).

37. Postup, pri ktorom krajský súd opomenul existenciu osvedčovacej doložky, prostredníctvom ktorej bolo vykonané osvedčenie pravosti podpisu žalobkyne na predloženej listine, a na základe tejto skutočnosti prijal právny záver, že podanie neobsahujúce „riadny“ podpis osoby, ktorá podanie urobila, je neúplné a vadné, ktorého nedostatky [absencia podpisu podľa § 127 ods. 1 písm. e) CSP] je potrebné postupom podľa § 129 CSP odstrániť, no vzhľadom na žalobkyňou doručené podanie, ktorá úkon späťvzatia žaloby poprela a označila za podvod, už na odstránenie vady podania nevyzýval a predmetný úkon vyhodnotil ako úkon pochybný v súvislosti s nedostatkom individualizácie osoby s prejavenu vôľou, a preto naň neprihliadal, tak možno považovať za nesprávny a arbitrárny.

38. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, predloženého spisu okresného súdu, v nadväznosti na sťažovateľkou uplatnené sťažnostné námietky tak ústavný súd nemohol dospieť k inému záveru ako k tomu, že, vychádzajúc z nesprávne zisteného skutkového stavu veci, krajský súd nesprávne právne posúdil nedostatok všeobecných náležitostí podania v podobe absencie podpisu a v nadväznosti na to nesprávne interpretoval a aplikoval § 127 ods. 1 písm. e) CSP v spojení s § 129 ods. 1 CSP. V prípade, ak podpis osoby, ktorá podanie urobila, je na podaní osvedčený prostredníctvom osvedčovacej doložky o pravosti podpisu (§ 58 Notárskeho poriadku) a zároveň je predmetná listina opatrená osvedčovacou doložkou o správnosti fotokópie listiny (§ 57 Notárskeho poriadku) a podanie v tomto smere neobsahuje iné vady, je na mieste prijať záver o splnení obligatórnej náležitosti podania podľa § 127 ods. 1 písm. e) CSP. Uvedená interpretácia dotknutého ustanovenia je plne v súlade s podstatou, zmyslom a účelom tejto právnej úpravy.

39. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu v relevantnej časti tak nemožno považovať za logické a racionálne, ktoré by dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, a napadnutý rozsudok je poznačený vadou arbitrárnosti, ktorá je daná rozporom

súvislostí právnych argumentov krajského súdu a skutkových okolností prerokovávanej veci s pravidlami formálnej a právnej logiky.

40. Vzhľadom na závery prijaté ústavným súdom je potrebné zdôrazniť, že tieto automaticky neznamenajú, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ktorým nepriznal právne účinky späťvzatia žaloby, je vecne nesprávne, krajský súd však pri opätovnom posúdení veci bude povinný riadne zistiť skutkový stav veci, predovšetkým dôsledným spôsobom preskúmať sporné podanie, a to aj z hľadiska overenia náležitostí osvedčovacích doložiek podľa § 57 ods. 2 a § 58 ods. 2 Notárskeho poriadku, a v prípade zistenia nedostatkov predloženého podania nie je vylúčené, že dospeje k rovnakému právnemu záveru, ktorý však bude povinný náležitým spôsobom odôvodniť. Avšak, ak by krajský súd dospel k takej eventualite, že sporné podanie vady neobsahuje, nastávajú procesné účinky späťvzatia žaloby a súd na v poradí ďalšie doručené podanie, hoci spochybňujúce hodnovernosť späťvzatia žaloby, už nemôže prihliadať.

41. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok nie je ústavne udržateľný a sťažovateľkou formulované námietky týkajúce sa nesprávneho posúdenia väd podania a v jeho dôsledku nepriznanie účinkov späťvzatia žaloby svojou relevanciou odôvodňujú zásah ústavného súdu do predmetného súdneho rozhodnutia. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto rozhodnutia).

42. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľky na zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci krajskému súdu dospel k záveru, že pre dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby tomuto návrhu vyhovel (výrok 2). Krajský súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze. Krajský súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

IV.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

43. Čo sa týka napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka neuvádza vo svojej ústavnej sťažnosti žiadnu argumentáciu, ktorou by z ústavnoprávneho hľadiska namietala porušenie jej konkrétnych práv garantovaných ústavou a dohovorom právnymi závermi najvyššieho súdu, v zmysle ktorých odmietol sťažovateľkou podané dovolanie ako neprípustné, a jedinou ústavne-relevantnú námietku spája s arbitrárnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

44. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane pripomína (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 159/08, IV. ÚS 596/2012, III. ÚS 365/2017), že otázku, kedy je prípustné dovolanie, rieši zákon, t. j. ide o otázku zákonnosti, a preto posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práv sťažovateľa. To platí o to viac, že ústavný súd akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti dovolania, patrí (v zásade) do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho

súdu, a nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017).

45. Vychádzajúc z uvedeného, úloha ústavného súdu vo veci sťažovateľky sa obmedzuje na posúdenie, či najvyšší súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania. V opačnom prípade by totiž ústavný súd nahrádzal právomoc najvyššieho súdu, čo s odkazom na jeho ústavné postavenie zjavne nie je jeho úlohou.

46. Ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci boli nezlučiteľné so základným právom účastníka konania na súdnu ochranu či so zásadami spravodlivého procesu. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol dostatočné a presvedčivé dôvody, pre ktoré dovolanie sťažovateľky odmietol z dôvodu jeho neprípustnosti. S poukazom na vyčerpávajúce a presvedčivé odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že spôsob aplikácie ustanovenia § 420 písm. f) CSP najvyšším súdom nevykazuje znaky svojvoľnosti či arbitrárnosti. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku krajského súdu v relevantnej otázke považoval najvyšší súd za dostatočné a zároveň vysvetlil, že nesprávnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci odvolacím súdom nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP (k tomu bližšie pozri aj bod 9 tohto nálezu).

47. Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovел (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

48. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

49. Ústavný súd priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 450,29 eur.

50. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je 177 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu). Keďže advokát je aj platcom dane z pridanej hodnoty, trovy právneho zastúpenia v sume 375,24 eur sa podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvyšujú o 20 %. Výsledná suma, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľke ako náhradu trov právneho zastúpenia, preto predstavovala sumu 450,29 eur vrátane 20 % DPH.

51. Za úkon právnej služby, repliku sťažovateľky, ústavný súd nárok na náhradu trov nepriznal, keďže sťažovateľka si nárok na náhradu trov konania za tento úkon neuplatnila a ústavný súd bol v tomto smere viazaný jej návrhom.

52. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

53. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu